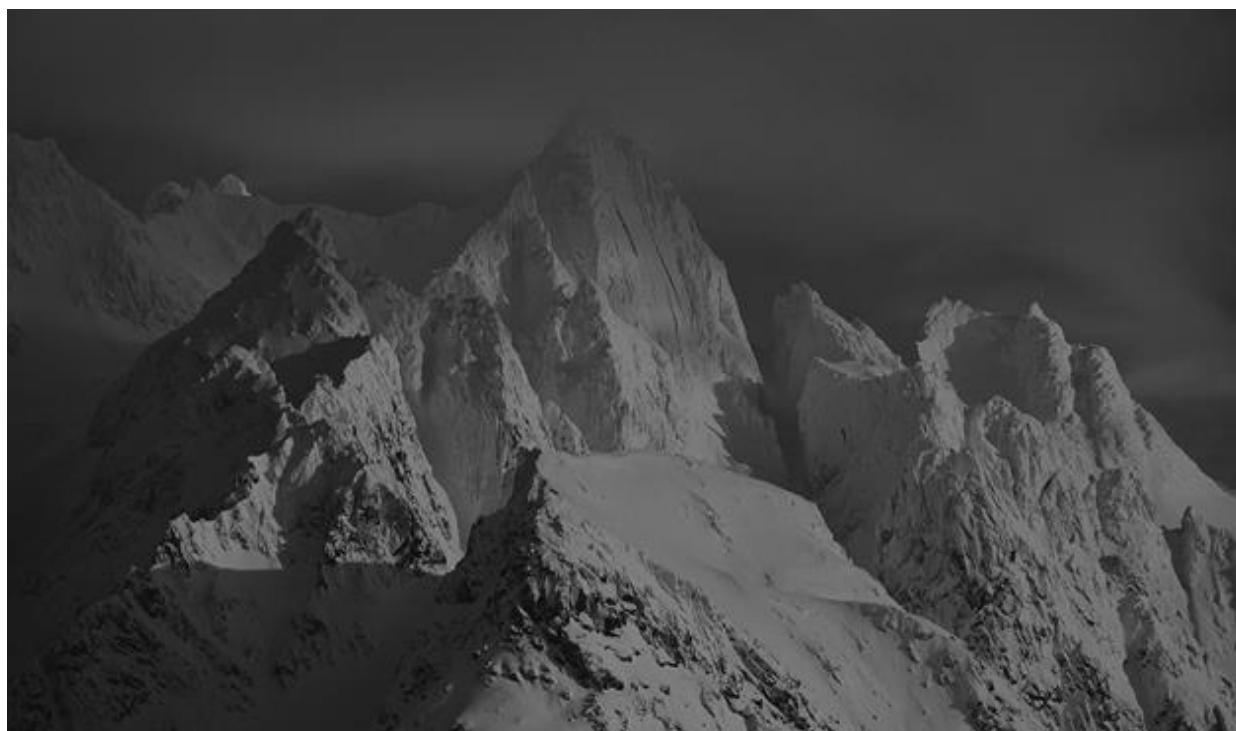

Forsikringsvilkår

ANSVAR

Gjelder fra

01.01.2019

INNHold

PUNKT	SIDE
1. HVEM FORSIKRINGEN GJELDER FOR.....	2
2. HVOR FORSIKRINGEN GJELDER.....	2
3. ANSVARFORSIKRINGEN OMFATTER.....	2
4. HVILKE BEGRENSNINGER SOM GJELDER.....	3
5. PRODUKTANSVAR.....	4
6. SIKKERHETSFORSKRIFTER.....	4
7. FORSIKRINGSSUM OG EGENANDEL.....	6
8. SIKREDES PLIKTER VED SKADETILFELLE.....	7
9. BEHANDLING AV ERSTATNINGSKRAV.....	7
TILLEGGSFORSIKRINGER.....	8
Bistand i klagesaker.....	12

FORSIKRINGSAVTALEN BESTÅR AV

- forsikringsbeviset
- forsikringsvilkår og tilleggsforsikringer
- Generelle vilkår
- Lov om forsikringsavtaler av 16. juni 1989 (FAL)
- det øvrige lovverk

Teksten i forsikringsbeviset og tilleggsforsikringer gjelder foran forsikringsvilkårene. Forsikringsbeviset og forsikringsvilkårene gjelder foran lovbestemmelser som kan fravikes.

1. HVEM FORSIKRINGEN GJELDER FOR

- 1.1** Forsikringen gjelder for den som er nevnt i forsikringsbeviset (forsikringstaker).
- 1.2** Forsikringen dekker også direkte ansvar som ansatte pådrar seg hvis ansvaret etter §2-1 i Lov om skadeserstatning av 13. juni 1969 kunne vært gjort gjeldende overfor arbeidsgiveren, og skaden ikke er voldt av den ansatte ved forsett.
Hvor sikrede som arbeidsgiver holdes ansvarlig for skade som er forsettlig forvoldt av den ansatte, trer selskapet inn i sikredes rett til regress mot den ansatte.

2. HVOR FORSIKRINGEN GJELDER

Hvis ikke annet er avtalt, gjelder forsikringen erstatningsansvar som pådras etter gjeldende rett i de nordiske land, for skade som inntreffer i disse landene, se likevel pkt. 5.1.

3. ANSVARSFORSIKRINGEN OMFATTER

- 3.1** Selskapet svarer for sikredes rettslige erstatningsansvar for skade, se pkt. 3.2, som konstateres av denne eller skadelidte i forsikringstiden og som er voldt under utøvelse av den virksomhet som er angitt i forsikringsbeviset, herunder ansvar som eier eller bruker av fast eiendom som benyttes i virksomheten. Skaden blir å henføre til den forsikringsavtale som gjaldt da skaden først ble konstatert.

Selskapet svarer også for skade forårsaket av sikredes underentreprenører når sikrede har påtatt seg oppdrag i henhold til Norsk Standard (NS) og avtalen krever at underentreprenøren skal være omfattet av forsikringen. I slike tilfeller vil forsikringen omfatte sikredes ansvar overfor byggherre eller tredjemann for skade påført av underentreprenøren. Forsikringen omfatter allikevel ikke underentreprenørens selvstendige ansvar, og underentreprenøren er således ikke medforsikret. Selskapet har full regressrett overfor underentreprenøren.

- 3.2** Med skade forstås personskade eller tingskade:

- Personskade anses inntruffet når en person skades, påføres sykdom eller dør.
- Tingskade anses inntruffet når løssøre (herunder dyr) eller fast eiendom skades eller går tapt på annen måte, eller når elektronisk lagret informasjon forvaskes eller går tapt på annen måte.

Økonomisk tap som følge av en erstatningsmessig skade regnes som en del av denne, også når den erstatningsmessige skade ikke overstiger egenandelen.

Foreligger det erstatningsmessig skade etter forsikringsvilkårene, betales tilkomstomkostningene selv om tilsvarende omkostninger er helt eller delvis nødvendig for å få omgjort/repasert sikredes eget arbeid/produkt.

- 3.3** Alle skader som skyldes samme ansvarsutløsende forhold, handling eller unnlattelse, eller som har sin årsak i en sammenhengende kjede av hendelser, skal regnes som ett skadetilfelle og reguleres av vilkårene på det tidspunkt da første skade konstateres. Har flere sikrede medvirket til en skade, regnes også dette som ett skadetilfelle.

4. HVILKE BEGRENSNINGER SOM GJELDER

Uten særskilt avtale omfatter forsikringen **ikke** ansvar:

- 4.1** for utgifter/omkostninger knyttet til å oppfylle sikredes avtalte ytelse, leveranse, arbeid, entreprise e.l. (nedenfor kalt forpliktelse), herunder
- for skade på sikredes forpliktelse når skaden inntreffer før overlevering eller skyldes feil eller mangel som forelå ved overleveringen
 - for skade som skyldes at sikredes forpliktelse er forsinket eller uteblitt
 - for omgjøring av sikredes forpliktelse. Verdien av sikredes opprinnelige forpliktelse regnes alltid for omgjøring.
- 4.2** for skade på ting som sikrede har til
- salg, utleie, transport, fremvisning, demonstrasjon o.l.
 - leie, lån, bruk eller oppbevaring.
- 4.3** som sikrede har påtatt seg å bære og som går ut over det som følger av alminnelige rettsregler, det vil si ethvert ansvar som alene bygger på garanti, kontrakt, løfte, tilsagn eller annen avtale inngått før eller etter skaden er konstatert. Forsikringen omfatter likevel sikredes ansvar for skade påført tredjemann iht.. bestemmelser om regulering av erstatningsansvar i standardkontrakter som er utarbeidet i fellesskap av partenes bransjeorganisasjoner.
- 4.4** for personskade i forbindelse med produksjon av asbest, eller bruk, behandling eller sanering av bygning eller gjenstand som inneholder asbest.
- 4.5** for personskade som rammer sikredes ansatte når skader er forårsaket i arbeidsforholdet.
- 4.6** for ærekrenkelser eller oppreisning, herunder etter Lov av 13. juni 1969 nr. 26 om skadeserstatning, §§ 3-5 og 3-6, eller for bøter o.l. (herunder "Punitive Damages" eller "Exemplary Damages").
- 4.7** for skader som erstattes av annen ansvarsforsikring tegnet for virksomhet utenfor Norge.
- 4.8** for forurensning av luft, vann eller grunn, eller skade som følger herav. Som forurensning regnes også støv, støy, larm, lukt, lys og bestråling.
- Forsikringen omfatter likevel skader hvor årsaken til forurensningen er plutselig og uforutsett, jf. dog kravene om forholdstiltak i pkt. 6.1.
- Ved erstatningsmessig forurensningsskade omfatter forsikringen også utgifter til opprydding pålagt av offentlig myndighet. Opprydding på egen eiendom, eiendom eid av mor-/datterselskap eller eiendom som sikrede driver eller disponerer erstattes ikke.
- 4.9** for tingskade oppstått ved gravings-, piggings-, sprengnings-, spuntings-, peilings- og rivingsarbeid samt dambrudd. Som sprengning regnes også bruk av ekspanderende masse.
- 4.10** for tingskade i forbindelse med enhver bruk av høytrykks sprøytemalingsutstyr i friluft.
- 4.11** som eier, fører eller bruker av
- motorkjøretøy, herunder truck og arbeidsmaskin med eget framdriftsmaskineri.
- Forsikringen omfatter likevel rettslig erstatningsansvar som eier, fører eller bruker av rullestol, selvgående gressklipper, snøfreser, transportredskap med elektrisk framdriftsmaskineri og lignende som ikke kan oppnå en hastighet over 10 km/t.
- seilbåt eller motordrevet fartøy,
 - luftfartøy
- 4.12** som byggherre, herunder også for om- og påbygging av egne anlegg.
- 4.13** overfor mor/datterselskap eller overfor virksomhet
- i samme konsern, jfr. aksjelovens § 1-2

- hvor eierinteressene er de samme med 50 % eller mer i hvert av selskapene
- hvor sikrede eller dennes familie har mer enn 50 % eierinteresse
- som disponeres av sikrede.

4.14 overfor medeier for skade på ting som eies i fellesskap.

4.15 som eier av kloakk- eller overvannsledning for skade på ting ved oversvømmelse eller tilbakeslag i forbindelse med nedbør eller snøsmelting, med mindre det gjøres overveiende sannsynlig at skaden ville skjedd uavhengig av nedbør eller snøsmelting.

5. PRODUKTANSVAR

Med produktansvar forstås at sikrede blir rettslig erstatningsansvarlig for skade (jfr. pkt. 3.2) som er forårsaket av mangler eller skadevoldende egenskaper ved leverte produkter.

I slike tilfeller gjelder følgende særbestemmelser i tillegg til de øvrige bestemmelser i vilkårene:

5.1 HVOR FORSIKRINGEN GJELDER

I tillegg til å omfatte produktansvar for skader som inntreffer i Norden jfr. pkt. 2. - eller annet geografisk område som måtte være avtalt - omfatter forsikringen også produktansvar for skade som inntreffer utenfor det avtalte område hvis skaden skyldes produkter

- som sikrede har solgt til forbruker eller for levering til forbruker innenfor det avtalte område, og
- som er videresolgt utenfor det avtalte område uten at sikrede visste eller burde visst dette.

5.2 HVILKE BEGRENSNINGER SOM GJELDER

Uten særskilt avtale omfatter forsikringen ikke produktansvar:

5.2.1 for skade som skyldes at et kjemisk eller farmasøytisk produkt ikke har virket etter sin hensikt eller hatt den tilsiktede effekt.

5.2.2 for skade på selve produktet.

5.2.3 for omkostninger ved reklamasjon eller tilbaketakelse, herunder omkostninger i forbindelse med

- reparasjon, omlevering, bortkjøring, deponering og destruksjon av produktet.
- nødvendig skadeforvoldelse for å reparere eller skifte det leverte produkt, jf. dog pkt. 3.2, siste avsnitt.
- å trekke produktet tilbake fra markedet, slik som utgifter til oppsporing av produktet eller meddelelser til kunder, allmennheten o.l.

5.2.4 Bestemmelsene i punktene 4.8 - 4.12 gjelder ikke for produktansvar.

6. SIKKERHETSFORSKRIFTER

Forsikringen er overtatt på betingelse av at de sikkerhetsforskrifter som er fastsatt i forsikringsbeviset til enhver tid overholdes. Har sikrede forsømt å overholde sikkerhetsforskriftene, eller å påse at de blir overholdt, kan selskapets ansvar settes ned eller falle helt bort, jf. FAL § 4-8.

Det samme gjelder hvis forsømmelsen er gjort av personer som utfører arbeid av ledende art eller av andre som har særlig selvstendig stilling innen virksomheten, eller av arbeidsledere som i arbeidstiden følger dem de er satt til å lede.

6.1 TANKER FOR OPPBEVARING AV BRANNFARLIG VÆSKE, OLJE OG ANDRE KJEMIKALIER

Følgende sikkerhetsforskrift om regelmessig kontroll av og forsvarlig oppsamlingskum for tanker (herunder andre beholdere) til oppbevaring av brannfarlig væske, olje og andre kjemikalier gjelder:

6.1.1 **Nedgravde tanker**

Nedgravde tanker skal kontrolleres jevnlig (korrosjonsangrep kontrolleres i rengjort tank og veggtykkelse måles) og tank inkl. rørledninger tetthetsprøves med påtrykket luft eller vakuum:

- Første kontroll utføres senest 15 år etter at tanken var ny, og deretter senest hvert 5. år.
- Rekondisjonerte tanker kontrolleres 1. gang senest 10 år etter rekondisjonen, og deretter senest hvert 5. år.

Tanker der veggtykkelsen er redusert med 50 % eller mer kan ikke rekondisjoneres.

Tilstands- og kvalitetskontrollen inkl. målte veggtykkelser skal dokumenteres skriftlig.

For visse tanktyper kan kontrollen alternativt gjennomføres ved slikt system for automatisk lekkasjeovervåking som vist til i Forskrift av 19. mars 1991 nr. 210 om tiltak for å hindre lekkasje fra nedgravd tank for brannfarlig væske kl. A (Direktoratet for brann- og eksplosjonsvern), og Forskrift av 31. januar 1997 nr. 102 om tiltak for å motvirke fare for forurensning fra nedgravde oljetanker (Statens forurensningstilsyn, Oljevernveddelingen).

6.1.2 **Overgrunns oppbevaringstanker**

Stasjonære, overgrunns oppbevaringstanker skal være sikret med forsvarlig oppsamlingskum eller annet effektivt oppsamlingsarrangement for lekkasjer iht. Forskrift av 7. desember 1982 nr. 1949 om tiltak for å hindre spill eller lekkasje fra stasjonære utendørs overgrunnstanker for oppbevaring av brannfarlig væske (Direktoratet for brann- og eksplosjonsvern).

6.2 **VARME ARBEIDER**

Med varme arbeider forstås:

Bygge-, installasjons-, monterings-, demonterings-, reparasjons-, vedlikeholds- og lignende arbeider hvor det benyttes åpen ild, oppvarming, sveise-, skjære-, lodde- og/eller slipeutstyr.

Sertifikat

Varme arbeider utenom faste, spesielt tilrettelagte arbeidsplasser skal bare utføres av personer som har gyldig sertifikat for varme arbeider, utstedt av Norsk Brannvern Forening eller samarbeidende organisasjon i øvrige nordiske land.

Kravet om sertifikat gjelder f.o.m. 1. januar 2000.

Forholdsregler

Følgende forholdsregler skal ivaretas:

- arbeidsstedet og de nærmeste omgivelser skal være ryddet for brennbart avfall
- alt brennbart materiale på og i nærheten av arbeidsplassen skal være fjernet eller beskyttet
- brennbare bygningsdeler skal være kontrollert og beskyttet
- åpninger i gulv, vegger og tak skal være tettet
- godkjent slokkingsutstyr minimum 2 stk. 6 kg. ABE slokkeapparat eller 1 " brannslange påsatt vann fram til strålerøret skal være plassert lett tilgjengelig på arbeidsplassen.
- brannvakt skal være tilstede under arbeidet, under pauser og minst en time etter at arbeidet er avsluttet.

Det er forbud mot bruk av åpen flamme på tidligere tekket tak.

- Forbudet gjelder likevel ikke ved legging av lag to ved tolags tekking på områder som er mer enn 1 meter fra sluk, gesimser, gjennomføringer, bordkantbeslag og lignende.
- Forbudet mot åpen flamme gjelder heller ikke ved tekking på takkonstruksjoner som består kun av ubrennbare materialer på områder som er mer enn 1 meter fra sluk, gesimser, gjennomføringer, bordkantbeslag og lignende.
- Ved tining av is før omtkking av tidligere tekket tak, tillates bruk av åpen flamme på områder som er mer enn 1 meter fra sluk, gesimser, gjennomføringer, bordkantbeslag og lignende. For fordamping av restvann etter tining av is er det forbud mot bruk av åpen flamme.

6.3 STANDARD BRANSJEBETINGELSER

6.3.1 *Generelt*

Hvor det i sikredes bransje er utarbeidet standard leveringsbetingelser med ansvarsregulerende bestemmelser, og disse er i alminnelig bruk, skal bestemmelsene benyttes uten tillegg/endringer som medfører utvidelser av sikredes ansvar.

6.3.2 *Oppdrag for oppdrettsnæringen*

Ved leveranse, montering, service eller vedlikehold for oppdrettsnæringen, skal følgende kontrakter benyttes uten tillegg/endringer som medfører utvidelser av sikredes ansvar:

- ved leveranse - NL92
- ved leveranse og montering - NLM94
- ved service og vedlikehold - NR84/NU84

Disse standardkontrakter utleveres på forespørsel mot refusjon av omkostninger.

6.4 VEDLIKEHOLD AV ANLEGG ELLER UTSTYR

For sikredes bruk av anlegg eller utstyr gjelder følgende sikkerhetsforskrift:

- hvor vedlikehold krever spesiell autorisasjon, benyttes kun autorisert personell
- leverandørens forskrifter for vedlikehold og service skal følges

6.4.1 *Forskriftsmessig utførelse av bygningsarbeid og reparasjoner.*

Reparasjoner, nyinstallasjoner og bygningsarbeid skal utføres etter gjeldene forskrifter.

I tillegg skal følgende arbeid utføres av autoriserte håndverkere/reparatører:

- Reparasjoner / nyinstallasjoner av elektriske anlegg og VVS.
- Bygningsarbeid som berører bærende konstruksjoner.

7. FORSIKRINGSSUM OG EGENANDEL

7.1 FORSIKRINGSSUM

Selskapets samlede erstatningsplikt er begrenset til kr 10.000.000 eller jf. avtalt sum i forsikringsbeviset ved hvert skadetilfelle, og for alle skadetilfeller som anses konstatert i et og samme forsikringsår.

Saksomkostninger dekkes i tillegg til forsikringssummen ved skade innen Norden.

Ved skader utenfor Norden (produktansvar) dekkes saksomkostninger og redningsomkostninger bare innenfor forsikringssummen.

7.2 EGENANDEL

Hvis ikke annet er avtalt, er sikredes egenandel kr. 15.000 ved hvert skadetilfelle.

Egenandelen forhøyes til 10 % av skadebeløpet, min. kr. 20.000, maks. kr. 100.000, likevel aldri lavere enn eventuelt særskilt avtalt egenandel for følgende type skader:

- skade ved vanninntregning under/etter avdekking av eksisterende bygningskonstruksjoner, f.eks. i forbindelse med påbyggingsarbeider, takteking eller skifte av takbelegg
- skade utløst av setninger som følge av grunnarbeider utført om vinteren
- skade som skyldes at det er benyttet åpen ild, oppvarming, sveise-, skjære-, lodde- og/eller slipeutstyr. (Ved slike arbeider gjelder forøvrig særskilte sikkerhetsforskrifter, se pkt. 6.2. skade ved brudd på vann- eller kloakkledning, eller for tingskade ved oversvømmelse eller tilbakeslag gjennom kloakk- eller overvannsledning
- for skade nummer to eller flere de siste 12 måneder som skyldes ansvar for feil eller mangler ved vann-, varme- og sanitæranlegg installert av sikrede.

Ved skade forårsaket av underentreprenør er egenandelen kr 100 000.

8. SIKREDES PLIKTER VED SKADETILFELLE

Skade som kan ventes å føre til erstatningskrav, skal meldes selskapet uten ugrunnet opphold.

Når erstatningskrav er reist mot sikrede eller selskapet, plikter sikrede

- omgående å gi selskapet alle opplysninger av betydning for sakens behandling.
- på egen bekostning å utføre de undersøkelser og utredninger selskapet finner nødvendig.
- på egen bekostning å møte ved forhandlinger eller rettergang.

Hvis sikrede uten selskapets samtykke innrømmer erstatningsplikt eller forhandler om erstatningskrav, er dette ikke bindende for selskapet.

9. BEHANDLING AV ERSTATNINGSKRAV

9.1 Når et erstatningskrav som omfattes av forsikringen overstiger den avtalte egenandel, påtar selskapet seg å

- utrede om erstatningsansvar foreligger.
- forhandle med kravstilleren.
- om nødvendig prosedere saken for domstolene.

9.2 Selskapet betaler sine egne omkostninger ved avgjørelse av erstatningsspørsmålet selv om forsikringssummen derved overskrides. For så vidt gjelder omkostninger til ekstern advokat og annen sakkyndig bistand valgt eller godkjent av selskapet, betaler selskapet disse i den utstrekning summen av omkostningene og eventuelle erstatningsutbetalinger overstiger egenandelen, se dog pkt. 7.1, siste avsnitt.

Hvis erstatningskravet og/eller grunnlaget for dette dels omfattes av forsikringen og dels faller utenfor, fordeles omkostningene etter partenes økonomiske interesse i saken. Er selskapet villig til å forlike saken eller stille forsikringssummen til disposisjon, svares det ikke for omkostninger som senere påløper.

9.3 Selskapet betaler den del av erstatningen som overstiger egenandelen. Selskapet har rett til å betale enhver erstatning direkte til skadelidte.

9.4 Har sikrede oversittet 1-årsfristen for å gi melding om forsikringstilfellet til selskapet, jf. FAL § 8-5, 1. ledd, har selskapet rett til regress mot sikrede i de tilfellene hvor selskapet har utbetalt erstatning direkte til skadelidte.

TILLEGGSFORSIKRINGER

Bare de tilleggsforsikringer som er angitt i forsikringsbeviset gjelder for forsikringen

N31 ANSVAR FOR SPRENGNING NÆRMERE ENN 5 METER

1. HVA FORSIKRINGEN OMFATTER

- 1.1 Forsikringen er utvidet til å omfatte sikredes rettslige erstatningsansvar for skade på ting oppstått ved sprengningsarbeid, når dette foregår nærmere enn 5 meter fra bygning eller annen gjenstand. Som sprengning regnes også bruk av ekspanderende masse. Utvidelsen gjelder ikke ansvar som eier, fører, eller bruker av motorkjøretøy, herunder truck og arbeidsmaskin med eget fremdriftsmaskineri.

2. HVA FORSIKRINGEN IKKE OMFATTER

- 2.1 Forsikringen omfatter ikke ansvar for skade påført byggverk eller annen gjenstand når ovennevnte arbeider finner sted inne i eller under byggverket/ gjenstanden.
- 2.2 Skade på forsikringstakerens egen entrepris, herunder underentreprenørens egen og andre underentreprenørers entrepris, omfattes ikke.

3. SIKKERHETSFORSKRIFTER

3.1. Sprengning

- Sprengningsarbeidet skal utføres etter bestemmelsene i kap. 10 i Forskrift om håndtering av eksplosjonsfarlig stoff av 26.06.02.
- Ansvarlig skytebas skal ha sprengningssertifikat kl A.
- For sprengning nærmere bygning/ gjenstand nærmere enn 5 meter skal det utarbeides detaljert sprengningsplan før sprengning gjennomføres. Den skal inneholde boremønster, ladningsvekter, tennplan og rystelsesberegning.
- Selskapets retningslinjer for slike oppdrag skal følges.
- Opplysningsskjema om bore- og sprengningsarbeid med vedlegg skal sendes forsikringselskapet, og dette skal være godkjent før arbeidet utføres.

3.2. Graving

Graving skal skje i henhold til Forskrift av 19. november 1985 nr. 2105 om graving og avstiving av grøfter (Arbeidstilsynet).

3.3. Rør, ledninger og kabler

Før arbeidet igangsettes, skal de nødvendige tillatelser for gjennomføringen av arbeidet være innhentet fra de offentlige myndigheter for vei, vann, kloakk, elektrisitet og telefon. Den som har ansvaret for arbeidet, herunder også skytebas, skal sette seg nøye inn i rør- og kabeltraseer ved undersøkelse hos stedets myndigheter, private instanser og grunneiere, og skal orientere sine folk om forholdene på arbeidsstedet. De forholdsregler som er nødvendige for å hindre at skade oppstår, skal tas.

4. EGENANDEL

Egenandelen ved hvert skadetilfelle under denne delen av forsikringen er 10 % av erstatningsutbetalingen, minimum kr. 20.000, maksimum kr. 150.000, dog aldri lavere enn særskilt avtalt egenandel. Arbeidsoppdrag som ikke utføres i samsvar med selskapets bestemmelser, eller at opplysningsskjema med vedlegg ikke er sendt selskapet, medfører en forhøyelse av egenandel ved skade med kr 100.000.

N32 ANSVAR VED GRAVING OG PIGGING

1. HVA FORSIKRINGEN OMFATTER

- 1.1 Forsikringen er utvidet til å omfatte sikredes rettslige erstatningsansvar for skade på ting oppstått ved graving og pigging.

Utvidelsen omfatter ikke ansvar som eier, fører, eller bruker av motorkjøretøy, herunder truck og arbeidsmaskin med eget fremdriftsmaskineri.

2. HVA FORSIKRINGEN IKKE OMFATTER

- 2.1 Forsikringen omfatter ikke ansvar for skade påført byggverk eller annen gjenstand når ovennevnte arbeider finner sted inne i, under eller nærmere enn 5 meter fra bygg- verket/gjenstanden. Dog omfattes graving og pigging som skjer inntil bygning med maksimum 2 etasjer når det ikke graves eller pigges dypere enn fundamentet, og grunnmuren er av god standard.
- 2.2 Skade på forsikringstakerens egen entreprise, herunder underentreprenørens egen og andre underentreprenørers entreprise, omfattes ikke.

3. SIKKERHETSFORSKRIFTER

- 3.1 *Graving*
Graving skal skje i henhold til Forskrift av 2003 – 12 -19 nr. 1595 om sikkerhet og arbeidsmiljø.
- 3.2 *Rør, ledninger og kabler*
Før arbeidet igangsettes, skal de nødvendige tillatelser for gjennomføringen av arbeidet være innhentet fra de offentlige myndigheter for vei, vann, kloakk, elektrisitet og telefon. Den som har ansvaret for arbeidet, skal sette seg nøye inn i rør- og kabeltraseer ved undersøkelse hos stedets myndigheter, private instanser og grunneiere, og skal orientere sine folk om forholdene på arbeidsstedet. De forholdsregler som er nødvendige for å hindre at skade oppstår, skal tas.

4. EGENANDEL

Egenandelen ved hvert skadetilfelle under denne delen av forsikringen er 10 %, minimum kr. 20.000, maksimum kr. 150.000, dog aldri lavere enn særskilt avtalt egenandel.

N33 ANSVAR VED GRAVING, SPRENGNING M.V.

1. HVA FORSIKRINGEN OMFATTER

Forsikringen er utvidet til å omfatte sikredes rettslige erstatningsansvar for skade på ting oppstått ved gravings-, piggings-, sprengnings- spuntings- og pelingsarbeid. Som sprengning regnes også bruk av ekspanderende masse. Utvidelsen gjelder ikke ansvar som eier, fører, eller bruker av motorkjøretøy, herunder truck og arbeidsmaskin med eget fremdriftsmaskineri.

2. HVA FORSIKRINGEN IKKE OMFATTER

Forsikringen omfatter ikke ansvar for skade påført byggverk eller annen gjenstand når ovennevnte arbeider finner sted inne i, under eller nærmere enn 5 meter fra byggverket/gjenstanden. Dog omfattes graving og pigging som skjer inntil bygning med maksimum 2 etasjer når det ikke graves eller pigges dypere enn fundamentet, og grunnmuren er av god standard.

Skade på forsikringstakerens egenentreprise, herunder underentreprenørens egen og andre underentreprenørers entreprise, omfattes ikke.

3. SIKKERHETSFORSKRIFTER

- 3.1 *Sprengning*
Når det av offentlig myndighet kreves autorisasjon som skytebas, skal det bare benyttes bas med slik autorisasjon. Skytebasen må således ha de nødvendige sertifikater for utførelse av arbeidet, og følge de til enhver tid gjeldende

regler for bruk av sprengstoff, fastsatt av Direktoratet for Brann- og eksplosjonsvern. For sprengning nærmere bygning enn 50 meter skal det utarbeides detaljert sprengningsplan før sprengning gjennomføres. Den skal inneholde boremønster, ladningsvekter, tennplan og rystelsesberegning.

3.2 *Graving*

Graving skal skje i henhold til Forskrift av 2003 – 12 -19 nr. 1595 om sikkerhet og arbeidsmiljø.

3.3 *Rør, ledninger og kabler*

Før arbeidet igangsettes, skal de nødvendige tillatelser for gjennomføringen av arbeidet være innhentet fra de offentlige myndigheter for vei, vann, kloakk, elektrisitet og telefon. Den som har ansvaret for arbeidet, herunder også skytebas, skal sette seg nøye inn i rør- og kabeltraseer ved undersøkelse hos stedets myndigheter, private instanser og grunneiere, og skal orientere sine folk om forholdene på arbeidsstedet. De forholdsregler som er nødvendige for å hindre at skade oppstår, skal tas.

4. **EGENANDEL**

Egenandelen ved hvert skadetilfelle under denne delen av forsikringen er 10 %, minimum kr. 20.000, maksimum kr. 150.000, dog aldri lavere enn særskilt avtalt egenandel.

N 91 SPEDITØRANSVAR

1. Forsikringen omfatter i tillegg til det som er nevnt i vilkåret for ansvarsforsikring
 - speditøransvar, se pkt 1.1 og
 - bedriftsansvar, se pkt 1.2.

- 1.1. Med speditøransvar menes rettslig erstatningsansvar som sikrede i henhold til nasjonale lover og internasjonale konvensjoner med videre på transportrettens område, herunder Nordisk Speditørforbunds alminnelige bestemmelser for transport, spedisjon og lagring av 1.juni 1998 (NSAB 2000) pådrar seg for personskade, tingskade eller formuesskade ved utøvelse av virksomheten som speditør. Ansvar som forpassende speditør i henhold til Lov av 10.juni 1966 nr 5 om toll, §§ 56 og 57, og ansvar som toll-lagerholder i henhold til Lov av 10.juni 1966 nr 5 om toll, § 52 er medforsikret.

- 1.2. Med bedriftsansvar menes sikredes rettslige erstatningsansvar for person- og tingskade som er voldt under utøvelse av virksomhet som bedrift innen transportnæringen, og under ansvar som eier eller bruker av fast eiendom som benyttes i virksomheten.

2. Forsikringen for speditøransvar gjelder for sikredes virksomhet drevet fra Norge. Forsikringen for bedriftsansvar gjelder for skade som inntreffer i Norden som sikrede etter gjeldende rett i de nordiske land er erstatningsansvarlig for.

3. Begrensninger utover det som er nevnt i ansvarsvilkåret:

- 3.1.1 Forsikringen omfatter ikke bedriftsansvar for utgifter/ omkostninger/ tap knyttet til oppfyllelse av sikredes kontrakt for avtalt ytelse/ leveranse/ arbeid/ entreprise e.l., herunder:
 - skade på sikredes leveranse, arbeid eller entreprise når skade inntreffer før overlevering eller skyldes feil eller mangel som forelå ved overleveringen
 - verdireduksjon/prisavslag/tap på grunn av mangelfull, forsinket eller uteblitt oppfyllelse av kontrakten
 - omkostninger til hel eller delvis omgjøring av sikredes kontrakt, eventuelt verdien av denne dersom omgjøring ikke skjer, eventuelt utføres av andre.

- 3.2 Hvis ikke annet er avtalt gjelder følgende: Forsikringen omfatter ikke speditøransvar
 - ved bruk av egne eller leide biler, trucker eller fartøy, når ansvaret ville vært omfattet av den godsansvars, eller P&I-forsikring som er eller kunne vært tegnet
 - for særlig interesse i riktig utlevering, jf Lov av 20.desember 1974 nr 68 om vegfraktavtaler, § 35, 2.ledd.
 - for skade på, tap av eller forsinket tilbakelevering av lånt eller leid transportutstyr.
 - ved befordring/lagring av flyttegods
 - befordring som omfattes av Lov av 29.november 1996 nr. 73 om formidling av landsdekkende postsendinger (postloven), eller internasjonale postkonvensjoner.
 - Ved transport av salt-, tørr- og klippfisk til, fra og i Italia.

4. **SIKKERHETSFORSKRIFTER**

For speditørforsikringen gjelder sikkerhets- forskriftene nevnt i ansvarsvilkårets pkt 6, med tillegg av følgende:

- Farlig gods skal transporteres/ lagres i samsvar med Den europeiske avtale om internasjonal vegtransport av farlig gods av 30.september 1952 (ADR-avtalen)

5. FORSIKRINGSSUM OG EGENANDEL

- 5.1 Hvis ikke annet er avtalt, er forsikringssummen begrenset til NOK 10.000.000 ved hvert skadetilfelle, og for alle skadetilfeller som ansees konstatert i ett og samme forsikringsår.
- 5.2 Egenandel er NOK 15.000 ved hvert skadetilfelle, hvis ikke annet er avtalt.
- 5.2.1. Egenandelen settes til tre ganger den avtalte egenandel, dog maksimum NOK 100.000 ved speditøransvar
- for tap av gods ved sikredes lager og/eller terminal forårsaket av uredelighet av sikredes ansatte
 - på grunn av feilekspedisjoner
 - for vareeiers tap ved mangelfull, forsinket eller unnlatt tollklarering/ fortolling.
- 5.2.2 Ved speditøransvar grunnet manglende forsikringsdekning iht. NSAB 2000, § 27c pkt 3 er egenandel tre ganger avtalt egenandel, maksimum NOK 150 000.

N92 TILBAKEKALLING

1. HVILKE UTGIFTER DEKKES:

Nødvendige og rimelige kostnader knyttet til tilbakekalling av produkter når:

- skaden er konstatert i forsikringstiden,
- sikrede har produktansvarsforsikring
- sikrede har pådratt seg et produktansvar eller det er overhengende fare for at slikt produktansvar kan oppstå.
- skadetilfellet har oppstått etter at forsikringen trådte i kraft.

2. KOSTNADER SOM DEKKES:

- Å meddele, annonsere, kunngjøre o.l. tilbakekallelse av de solgte produkter
- Reise til og fra det sted produktene befinner seg, og sikredes normale oppholdsutgifter så lenge situasjonen tilsier det
- Innsamling og forsvarlig oppbevaring av produktene
- Returtransport av produktene fra det sted produktene befinner seg, og tilbake til sikredes produksjonssted
- Bortkjøring og destruksjon av produktene
- Faglig eller praktisk bistand for å trekke produktene fra markedet når slike kostnader er godkjent av selskapet
- Leie og forbruk av materiell for fjerning av det tilbakekalte produkt

3. HVILKE UTGIFTER DEKKES IKKE:

- Verdien av de varer som må destrueres
- Kostnadene med å erstatte de solgte varene
- Tapt fortjeneste
- Økonomisk tap som skyldes straffbare handlinger
- Erstatningsansvar overfor tredjemann
- Tap som følge av minsket eller bortfalt produksjon eller omsetning

4. FORSIKRINGSSUM OG EGENANDEL:

- Hvis ikke annet er avtalt, er forsikringssummen begrenset til NOK 3.000.000 ved hvert skadetilfelle, og for alle skadetilfeller som ansees konstatert i ett og samme forsikringsår.
- Egenandel er NOK 100.000 ved hvert skadetilfelle, hvis ikke annet er avtalt.

Bistand i klagesaker

Hvis dere mener at det er gjort en feil fra selskapets side, og dette ikke avklares gjennom den ordinære saksbehandlingen, kan skriftlig klage gjøres til:

Finansklagenemnda
Pb. 53 Skøyen
0212 Oslo

Dere mister retten til å klage hvis klagen ikke er fremsatt overnevnte instans eller sak ikke er anlagt de alminnelige domstoler, innen seks måneder etter dere fikk skriftlig melding om avgjørelsen